

Avaluació i Intervenció en Salut Mental en Adults

Codi: 43420

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4314949 Psicologia General Sanitària	OB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Ignasi Garrido Ribas

Correu electrònic: Ignacio.Garrido@uab.cat

Equip docent

Susanna Subirà Álvarez

Ignasi Garrido Ribas

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Es donen per assumits els coneixements en les següents matèries: semiologia en psicopatologia, procediments generals d'avaluació en psicologia clínica, tècniques d'intervenció en psicologia clínica, i coneixements generals i criteris diagnòstics dels principals trastorns mentals en població adulta.

Objectius

OBJECTIUS

L'objectiu general d'aquest mòdul és examinar en profunditat els factors biopsicosocials associats als problemes de salut mental en l'edat adulta, així com els procediments per avaluar i intervenir-hi a nivell individual, familiar i/o comunitari.

Objectius específics:

- Avaluació i formulació global del cas.
- Guies de pràctica clínica basades en l'evidència per als trastorns mentals de la població adulta.
- Factors biopsicosocials de risc i factors mantenidors en la salut mental de la població adulta.
- Avaluació específica dels factors de risc i dels factors mantenidors en la salut mental de la població adulta.
- Tractament psicològic dels factors de risc i dels factors mantenidors en la salut mental de la població adulta.
- Protocols estructurats de tractament psicològic

Competències

- Analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica.

- Aplicar els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació a la pràctica professional, ajustant el propi exercici com a professional sanitari al que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.
- Conèixer el marc d'actuació del psicòleg general sanitari i saber derivar al professional especialista corresponent.
- Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i malaltia, especialment els relacionats amb la salut mental.
- Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica dels trastorns del comportament humà.
- Dissenyar, desenvolupar i, si escau, supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.
- Formular hipòtesis de treball en recerca i recollir i valorar de manera crítica la informació per resoldre problemes aplicant el mètode científic.
- Planificar, realitzar i, si escau, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per establir-ne l'avaluació.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar l'eficàcia de la intervenció psicològica en adults.
2. Conèixer els mecanismes d'acció i l'impacte dels factors de risc i protecció dels trastorns mentals de l'adult.
3. Conèixer en profunditat la pràctica professional èticament apropiada en salut mental, i identificar les actuacions professionals que suposen una mala praxi.
4. Conèixer les característiques clíniques dels trastorns mentals de l'adult considerant la perspectiva de gènere.
5. Conèixer les tècniques, els procediments i els protocols basats en l'evidència per avaluar els problemes i els trastorns mentals de l'adult.
6. Conèixer les tècniques, els procediments i els protocols basats en l'evidència per intervenir en els problemes i els trastorns mentals dels adults.
7. Discriminar quins mètodes i dissenys de recerca són més apropiats per donar resposta a una hipòtesi en l'àmbit de la salut mental d'adults.
8. Dissenyar programes de tractament individual en adults i preveure la prevenció de recaigudes.
9. Emetre un judici clínic sobre la naturalesa dels trastorns mentals de l'adult i informar-ne, ajustant-se a la praxi professional, els agents implicats.
10. Formular adequadament preguntes, objectius i hipòtesis de recerca per resoldre problemes en l'àmbit de la salut mental d'adults.
11. Identificar aquells casos que en l'àmbit de la salut mental d'adults requereixen derivació a l'especialista o al dispositiu assistencial adequat, o que requereixen actuació interdisciplinària, i descriure els procediments d'actuació que cal aplicar.
12. Identificar els avenços en el coneixement dels trastorns mentals en adults (definició i classificació, tendències epidemiològiques, processos causals i comorbiditat).
13. Identificar els factors de risc i protecció en relació amb els problemes de salut mental dels adults des d'una perspectiva de gènere.
14. Identificar, seleccionar i analitzar críticament la documentació clínica rellevant per exercir l'activitat professional en l'àmbit de la salut mental en adults.
15. Integrar la informació de l'avaluació dels trastorns mentals de l'adult per poder dur a terme una orientació terapèutica que inclogui els objectius prioritaris.
16. Integrar la informació de l'avaluació per arribar a conclusions diagnòstiques que incloguin el diagnòstic diferencial dels trastorns mentals de l'adult.
17. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

18. Recollir i analitzar la informació de manera coherent amb els objectius i les hipòtesis de la recerca, i interpretar adequadament els resultats obtinguts, reconeixent-ne l'impacte en les persones i les comunitats, en l'àmbit de la salut mental d'adults.
19. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

Coneixements sobre:

1. Avaluació en salut mental d'adults. Entrevista i anàlisi funcional
2. Formulació del cas, objectius terapèutics, planificació del tractament i estructura de les sessions
3. Maneig del trastorn mental. Complicacions en la intervenció terapèutica
4. Tractaments basats en l'evidència. L'ús de les guies clíniques
5. Entrevista motivacional com a eina terapèutica bàsica (I)
6. Entrevista motivacional com a eina terapèutica bàsica (II)
7. Factors de risc per al desenvolupament de trastorns mentals (I): estrès i adaptació. Abordatge específic de les experiències de pèrdua i dol
8. Factors de risc per al desenvolupament de trastorns mentals (II): desregulació emocional
9. Factors de risc per al desenvolupament de trastorns mentals (III): perfeccionisme i rigidesa cognitiva
10. Avaluació i tractament de l'afectació fisiològica dels trastorns mentals: alteracions de la conducta alimentària, de la son i de la sexualitat
11. Protocol Unificat de tractament transdiagnòstic per als trastorns emocionals (I)
12. Protocol Unificat de tractament transdiagnòstic per als trastorns emocionals (II)

Metodologia

Seminaris d'avaluació e intervenció dels trastorns psicològics. En aquestes classes es presentaran l'abordatge general d'avaluació i tractament dels problemes psicològics. En alguns seminaris poden haver lectures relacionades amb el tema que els alumnes hagin de llegir abans del seminari. De la mateixa manera, alguns seminaris disposaran de lectures obligatòries avaluables a través de les evidències. Programació: 12 sessions de 2 hores (Total 24 hores).

Seminaris ABP. En aquestes classes l'alumnat ha d'aprofundir de manera autònoma i dirigida en els temes del programa. Partint d'unes dades concretes, l'estudiant haurà de construir el tema general sobre com abordar el cas clínic. Es presentaran diversos problemes relacionats amb temes del programa que seran treballats en grups de 4-6 estudiants. Durant una part del seminari els/les estudiants presentaran oralment el cas. Es lliurarà per escrit el problema desenvolupat. Programació: 6 sessions de 2 hores (Total 12 hores)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

seminaris	25	1
seminaris de problemes clínics	12	0,48
Tipus: Supervisades		
Tutorització de treballs i Informes	6	0,24
Tipus: Autònomes		
Estudi personal	43	1,72
Preparació de materials pels seminaris	43	1,72
Preparació seminaris de problemes clínics	18	0,72

Avaluació

Qualificació mitjana ponderada ≥ 5

Dates d'avaluació

EV1	Examen escrit - Es realitzarà la setmana 17 (25 preguntes test de múltiple elecció i resposta única)	L L
EV3	Examen escrit - Es realitzarà la setmana 17 (6 preguntes curtes i resolució d'un cas clínic (4 preguntes)).	L r L
EV2a	Entrega activitat ABP per escrit i presentació oral. Es lliurarà la setmana 10	
EV2b	Entrega activitat ABP per escrit i presentació oral. Es lliurarà la setmana 15.	

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1	40%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19
EV2	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19
EV3	30%	1	0,04	2, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18

Bibliografia

Barlow, David H. & Farchione, Todd J. (2015). *Protocolo Unificado para el tratamiento transdiagnóstico de los trastornos emocionales: Manual del terapeuta y manual del paciente*. Alianza Editorial.

Buela-Casal, Gualberto & Sierra, Juan Carlos (2004). *Manual de evaluación y tratamientos psicológicos*. Biblioteca Nueva

Cervilla, Jorge A. (2002). *Valoración y tratamiento del enfermo mental*. Aran Ediciones.

Guías de práctica clínica del Sistema Nacional de Salud, <http://portal.guiasalud.es>

Guías de práctica clínica del National Institute for Health and Care Excellence (NICE), <http://www.nice.org.uk/GuidanceMenu/Conditions-and-diseases/Mental-health-and-behavioural-conditions>

Guías de práctica clínica de la American Psychiatric Association, <http://psychiatryonline.org/guidelines.aspx>

Miller William R. & Rollnick Stephen (2015). *La entrevista emocional*. Paidós.

Nathan, Peter E. & Gorman, Jack M. (Eds.) (2007). *A Guide to Treatments that Work* (3rd Ed.). New York: Oxford University Press.

Obiols, Jordi (Ed.) (2008). *Manual de psicopatología general*. Madrid: Biblioteca nueva

Pérez Álvarez, Marino, Fernández, José Ramon, Fernández Concepción, & Amigo, Isaac. (Coord.) (2003). *Guía de tratamientos psicológicos eficaces I. Adultos*. Madrid: Pirámide.

Soler Insa, Pere Anton & Gascón, Josep (coord.). *RTM-IV. Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales*. Majadahonda: CYESAN.

Worden J. William (2013). *El tratamiento del duelo. Asesoramiento psicológico y terapia*. Paidós.